

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:1271

av Robert Halef (KD)

Nationellt dokumentationscenter för folkmordet 1915

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sveriges regering bör erkänna folkmordet 1915 och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta ett nationellt dokumentationscenter i Södertälje för folkmordet 1915 på syrianer, armenier, kaldéer, assyrier och pontiska greker och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utlysa den 24 april till minnesdag för offren för folkmordet 1915 och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Nyligen uppmärksammades hundraårsdagen av folkmordet 1915, Seyfo, på armenier, syrianer, kaldéer, assyrier och pontiska greker med flera, som ägde rum i sönderfallet av Ottomanska riket år 1914–1918, nuvarande Turkiet.

De kristna folkgrupperna ställdes inför ett ultimatum om att konvertera till islam eller bli dödade. Målet var att åstadkomma en nation med en religion och etnicitet. Genom deportationer, dödsmarscher och rena massavrättningar blev hela byar och områden rensade på sin kristna befolkning och över 1,5 miljoner kristna invånare blev massakrerade.

I dag finns inte många ögonvittnen till händelserna kvar, men väl generationer av människor som under sin uppväxt berörts av det fasansfulla öde som gick deras släktingar till mötes. I dag bor cirka 150 000 syrianer, armenier, assyrier, kaldéer och pontiska greker i Sverige som berörts av folkmordet.

Folkmordet erkändes av Sveriges riksdag år 2010, men Sveriges regering har ännu inte erkänt folkmordet. Under året har folkmordet 1915 uppmärksamrats på olika håll i

Sverige. Ett flertal minnesmonument har rests i olika kommuner. Demonstrationer, konferenser och seminarium i Sveriges riksdag har arrangerats för att belysa folkmordet 1915. Under året har också EU i en resolution erkänt händelserna som folkmord och över ett 40-tal länder har erkänt folkmordet. Likaså Vatikanen benämner massakrerna 1915 som folkmord.

Folkmordet 1915 kallas för det glömda folkmordet, just för att ingen stat har velat driva på för ett turkiskt erkännande av folkmordet. Inga individer har kompenserats för detta och stora markegendomar som tillhör de kristna minoriteterna är fortfarande konfiskerade av Turkiet och av lokala byherrar.

Det är först på senare år som fler nationer har erkänt dåden som ett folkmord, efter ett hårt arbete av berörda folkgrupper som trots stort motstånd från Turkiet lyckats arbeta fram faktadokument som ligger till grund för erkännande av ett systematiskt planerat folkmord på kristna invånare under Ottomanska rikets fall i Turkiet.

Det finns mycket lite forskning och dokumentation om folkmordet eftersom Turkiet vägrar att öppna sina arkiv och inte vill kännas vid att folkmordet har hänt inom nuvarande nationsgränser. För att dokumentera och samla bevis bör Turkiet och även Tyskland som var bundsförvanter under första världskriget uppmanas samverka för att dela med sig av historiska fakta som finns i arkiven.

Att blunda för och inte reagera mot orättvisor, intolerans, diskriminering och förföljelse är att legitimera folkrättsbrott. Genom att hålla minnena och historien vid liv ser vi gemensamt till att det aldrig får ske igen.

Sveriges regering bör därför erkänna folkmordet 1915. Ett nationellt dokumentationscenter för folkmordet 1915 på syrianer, armenier, kaldéer, assyrier och pontiska greker bör inrättas i Södertälje för att samla den dokumentation som finns kvar om folkmordet. Det är också viktigt att riksdagen tar initiativ till att utlysa den 24 april till minnesdag för offren av folkmordet 1915. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Robert Halef (KD)